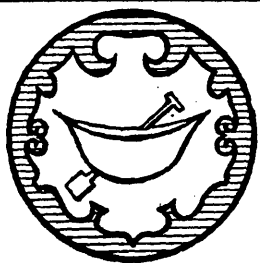

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i administracja
ul. Pomorska 18, Tel. 2-93.

Administracja czynna od godz. 9—12 wp.
Redakcja od godz. 2—3 po południu.

Ogłoszenie: Wiersz nonparelowy (cztery
szp. na stronie) zł. p. 0,15—Przed tekstem
zł. p. 0,45— za wiersz (dwie szpalty na
stronie) Drobne zł. p. 0,03 za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie zł. p. 0,30.—

Prenumerata: Miesięcz. zł. p. 0,60.

Geny egzemplarza zł. p. 0,15.

Nr 16. (239.)

Łódź, wtorek 15 kwietnia 1924 r.

Rok VI.

JÓZEF ZALEWSKI.

Abiturjenci łódzkich szkół powszechnych w trzyleciu 1921 — 1923.

Dragi rok powszechnego nauczania w Łodzi, rok szkolny 1920/21, posnął już organizację szkolnictwa o tyle, że 9 szkół powszechnych osiągnęło najwyższy stopień rozwoju. Z końcem więc tego roku kilkaset dzieci ukończyć miało pełną siedmioklasową szkołę powszechną, a w latach następnych liczba ich wzrastać miała w tysiące. Samo przez się nasawało się wówczas pytanie, co czynić będzie ta młodzież po wyjściu ze szkoły, dokąd — w jaką stronę skieruje swe kroki. Odpowiedź, pomimo zaspokojenia prostej ciekawości, daćby powinna cenne wskazówki do oświetlenia niejednego zagadnienia, które z braku odpowiednio zebranego materiału pozostają nierozwiązane. Należało w pierwszym rzędzie zdać sobie sprawę, jakim celem służy szkoła powszechna w chwili obecnej, jakie rozbudza w młodzieży aspiracje, w jakim kierunku daje impuls na dalszą drogę jej życia. Obiektywne stwierdzenie faktycznego stanu rzeczy powinno doprowadzić do rozważań, czy kierunki, nadawane młodzieży przez szkołę powszechną, są właściwe, czy właściwe i pożądane aspiracje rozbudza szkoła w młodzieży, i czy zatem szkoła służy celom właściwym; stwierdzenie zaś ajemnego lub niepożądanego stanu rzeczy powinno doprowadzić do podjęcia kroków zaradczych w dachu intencji twórców i kierowników szkolnictwa powszechnego. Bezpośrednio z tem wiąże się sprawa tak zwanej „czapki”, którym to terminem określa się w kołach nauczycieli klasę siódmą w tym wypadku, gdyby młodzież, pragnąca kształcić się dalej w szkołach średnich i zawodowych, wychodziła po ukończeniu szczęścia klasy szkoły powszechnej. Na przesądzenie tej sprawy, niezależnie od względów programowych, w wielkiej mierze wpłynąć powinien odsetek młodzieży, odbierającej drogę dalszego kształcenia się.

W tej myśli zainicjowano w Komisji Powszechnego Nauczania w r. 1921 zbieranie ankiety pośród młodzieży, kończącej pełną siedmioklasową szkołę powszechną. Kwestionariusze ankiety rozdawano młodzieży do wypełnienia w przededniu opuszczenia szkoły i dlatego zawarte w nich odpowiedzi nie dają pewności, czy zamierzenia młodzieży spełniły się, czy wy-

powiedziane aspiracje znalazły zadośćuczynienie. To inna sprawa, i nie o to chodziło Komisji, bowiem tu mogły wchodzić się przyczyny zewnętrzne, przeszkody nie do pokonania, jeśli dla przykładu weźmiemy brak państwowych średnich zakładów naukowych. Chodziło o wypowiedzenie tego, z czym młodzież szkołę powszechną opuszczała, gdyż jedynie stwierdzenie tego może doprowadzić do usiłowań zaspokojenia zdrowych aspiracji i do przeciwdziałania rozwijania aspiracji niepożądanych, niezdrowych.

W roku ubiegłym upłynęło trzylecie ankiety. Taki okres czasu, jak również i wzrost liczby młodzieży (z 312 do 1176), daje już możliwość rozważenia się w materiale, ujęcia pewnych zjawisk typowych, przedstawienia ich przebiegu i rozwoju. Rozpoczęte badania niechaj postąją za podstawę do dalszych i głębszych dociekań, zainteresowanym zaś czynnikiem do wyciągnięcia wniosków.

Ankieta zawiera następujące pytania: 1) liczba porządkowa szkoły powszechnej, 2) nazwisko i imię ucznia lub uczennicy, 3) data urodzenia, 4) wyznanie, 5) miejsce zamieszkania, 6) zawód ojca lub opiekana, 7) co zamierzasz robić po skończeniu szkoły powszechnej: a) czy zamierzasz kształcić się w innej szkole i jakiej, b) czy obierasz zawód i jaki. Pytania 1, 2 i 5 mają charakter ewidencyjny i dla celów ankiety istotnego znaczenia nie posiadają.

W roku 1921 szkoły powszechne wydały ogółem 312 absolwentów; w roku 1922 — 714 i w roku 1923 — 1176, czyli że w przeciągu trzech lat liczba ich wzrosła niemal czterokrotnie. Liczba zaś szkół, posiadających siódme klasy, zwiększyła się w tym samym czasie przeszło pięciokrotnie, gdyż z 9 w roku 1921 wzrosła do 23 w roku 1922 i do 46 w r. 1923. Zmniejszyło się wskutek tego obciążenie nauczyciela, które w klasie końcowej odgrywa wielką rolę w skuteczności przerobienia programu naukowego; w roku 1921 wypadało 34,6 uczniów na oddział, w roku 1922 — 31, a w roku 1923 już tylko 25,6.

Przeważającą większość stanowią dziewczęta, przyczem odsetek ich z każdym rokiem wzrasta.

	1921	1922	1923
było absolwentów:			
chłopców . . .	45,51 proc.	37,53 proc.	34,78 proc.
dziewcząt . . .	54,49 „	62,47 „	65,22 „

Nierównomierność ta jest zjawiskiem powszechnem a młodzieży wszystkich wyznań, najjaskrawiej jednak występuje a młodzieży wyznania mojżeszowego. Wśród katolików przesunięcie na korzyść dziewcząt nastąpiło dopiero w roku 1922.

	1921	1922	1923
było absolwentów wyznania katolickiego:			
chłopców . . .	53,2 proc.	49 proc.	45,7 proc.
dziewcząt . . .	46,8 „	51 „	54,3 „

Wśród ewangelików również w 1922 roku zaszło przesunięcie na korzyść dziewcząt, w dalszym ciągu jednak nastąpił nieznaczny zwrot.

	1921	1922	1923
było absolwentów wyznania ewangelick.::			
chłopców . . .	50,7 proc.	42,4 proc.	45. proc.
dziewcząt . . .	49,3 „	57,6 „	55, „

Natomiast pośród młodzieży wyznania mojżeszowego dostrzega się zupełne zwichnięcie równowagi na korzyść dziewcząt, absolutnie niewspółmierne z dostosowaniem obu płci do ogółu młodzieży tego wyznania.

W roku	1921	1922	1923
było absolwentów wyznania mojżeszow.:			
chłopców	30,7 proc.	11,6 proc.	10,98 proc.
dziewcząt	69,3 „	88,4 „	89,02 „

Stosunek zaś poszczególnych wyznań do ogółu młodzieży, kończącej szkołę powszechną, w omawianym trzyleciu przedstawia się jak następuje:

było młodzieży, kończącej szkołę powszechną

W roku	katolików	izraelitów	ewangelików	innych wyznań	bez wyzn.	razem
	%	%	%	%	%	%
1921	45,2	32,4	22,1	—	0,5	100
1922	55	26,8	17,5	0,7	—	100
1923	51,9	31	16,6	0,5	—	100

Odsetek katolików wzrósł, izraelitów — zmalał nieznacznie; w obydwu wypadkach są wahania. Natomiast odsetek ewangelików stale maleje. W roku 1921 jeden chłopiec ze szkoły dla dzieci wyznania mojżeszowego oświadczył, iż jest bezwyznaniowcem. W latach następnych podobnych odpowiedzi nie zanotowano.

Na dalsze losy młodzieży, kończącej szkołę powszechną, w ogromnej mierze wpływa wiek, w jakim opuszczają szkołę. Normalnym wiekiem jest ukończenie 14 rok życia; w tym wieku normalnie wstępaje młodzież do IV klasy szkoły średniej, to też ukończeniu szkoły powszechnej z kilkoletnim opóźnieniem utrudnia, a nawet uniemożliwia dalsze kształcenie się w normalnej szkole dziennej. Również w wieku 14 lat młodzież normalnie wstępaje do praktyki w rzemiosłach. Opóźnienie roczne jest jeszcze możliwie i przewidziane nawet konstytucją, która zezwala na zatrudnienie młodzieży pracą zarobkową po ukończeniu 15 lat życia.

Tymczasem nasi abiturjenci szkół powszechnych, wyjąwszy bardzo nielicznych, kończą naukę ze znacznym opóźnieniem. Stosunek odsetkowy młodzieży, kończącej szkołę powszechną w wieku normalnym, do ogółu abiturjentów, przedstawia się jak następuje:

W roku	było abiturjentów ogółem		w wieku 14 lat		w wieku 15 lat		starszych (powyżej 15 lat)		młodszych (poniżej 14 lat)	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
1921	312	100	32	10,25	88	28,2	184	58,99	8	2,56
1922	714	100	119	16,67	245	34,31	333	46,64	17	2,38
1923	1176	100	196	16,66	379	32,22	569	48,32	32	2,8

Jest to bezwarunkowo bardzo niski odsetek — niespełna 17, a w dodatku trwa już przez dwa lata. Widać stąd, że rychłej poprawy oczeki-

wać nie należy, Decydujący zwrot nastąpić może dopiero w roku 1929, kiedy szkołę kończyć będą dzieci, zapisane z urzędu na naukę w roku szkolnym 1921/22. Systematyczne prowadzenie tej działy przez lat siedem sprawi, że abiturjencja w roku 1928/29 będzie co do wieku w przeważającej większości normalną. Element napływowy z prowincji, gdzie obowiązek szkolny długo jeszcze nie będzie wprowadzony w całej rozciągłości, stale obniżyć będzie osiągnięcia na granicy łódzkim poziom. Stąd i w okresie po 1929 roku będą stale opóźnienia w wieku kończenia szkoły powszechnej, nie tak wielkie, jednak, i nie tak liczne, jak w obecnym okresie przejściowym. A trzeba sobie przecież zdać sprawę, że tylko ta młodzież, kończąca szkołę w wieku normalnym, może poważnie myśleć o dalszym kształceniu się w szkołach normalnych, o ile, notabene, pozwolą na to warunki domowe. Więc tylko te niepełne 17%. Można poniekąd mówić i o piętnastolatkach, których liczba z 28% wzrosła do 34, by spaść dalej do 32, atoli jest to już sprawa trudniejsza. Są to raczej kandydaci na praktykantów w rzemiosłach, przemyśle i handlu, gdzie poza godzinami pracy zawodowej mogą kształcić się dalej w szkołach wieczornych—zawodowych. Ale biorąc nawet obydwie roczniki razem, otrzymamy nieco ponad 38 proc. w roku 1921, 51 proc. w roku 1922 i niespełna 49 proc. w roku 1923. Nie ratują sytuacji te 2,5% (przeciętnie) działy poniżej lat 14, zwłaszcza, że są poważne wątpliwości co do ścisłości podawanych tu dat urodzeń. Wiadomo bowiem, jak często zgłaszane są reklamacje z powodu mylnie sporządzanych metryk urodzenia, co w rezultacie skłoniło Magistrat m. Łodzi do powołania Komisji dla ustalania wieku dzieci, podlegających obowiązkowi szkolnemu.

(d. c. n.)

Dział sprawozdawczy.

Protokół

13 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 3 kwietnia 1924 r.

Komplet radnych: 74, obecnych radnych: 65.

Komplet członków Magistratu: 11, obecnych członków Magistratu 11.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 minut 10 wiecz. Wiceprezes Rady Miejskiej Dr. W. Garliński, w obecności quorum Rady (76 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy O. Grassa i K. Dworznickiego, oraz dyrektora Biura Rady Miejskiej, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Krótkie zapytania:

1. a) r. Zuberta, czy prawdą jest, iż w Magistracie pracuje około 20-tu obcokrajowców i że jeden z nich skradł pewną sumę pieniędzy i zbiegł.

b) odpowiedź prez. Cynarskiego w imieniu Magistratu, że rzeczywiście Magistrat posiada pewne informacje, może jeszcze nie zupełnie sprawdzone, że w Magistracie znajdują się na urzędach miejskich obcokrajowcy.

Żeby tę rzecz dokładnie zbadać, Prezydent Magistratu wydał okólnik w przeszłym miesiącu, ządający od wszystkich pracowników miejskich przedstawienia dowodów i oczywista pomiędzy innymi dowodów ukończenia zakładu naukowego, jak również świadectwa obywatelstwa. Pomimo to związki urzędników miejskich, czy to niedostatecznie rozumiejąc cel i znaczenie okólnika, wystąpiły z opozycją przeciwko temu okólnikowi, utrudniając stanowisko Magistratu wobec urzędników. Magistrat ma jednak wrażenie, że związki stanowisko Magistratu rozumieją i żądane dowody będą przez urzędników przedstawione i wtedy się okaże, czy obcokrajowcy zajmują stanowiska miejskie, czy też nie.

Co się tyczy tego, że jeden z nich skradł pieniądze i uciekł, to muszę zaznaczyć, że w dniu wczorajszym Magistrat otrzymał wiadomości, że jeden z sekwestratorów, przyjęty na służbę przez poprzedni Magistrat, rzeczywiście zniknął od paru dni. Nazywał się on Prokop. Otóż ten Prokop zniknął z Łodzi niewiadomo dokąd i jednocześnie ukazał się w Wydziale Podatkowym interesant, przedstawiciel firmy Wiener, wskazując na to, że został od niego pobrany w niewłaściwej wysokości podatek dochodowy.

Po sprawdzeniu okazało się, że rzeczywiście Prokop odebrał od firmy Wiener 5.854.000.000.— mk., a zapisał w księdze, w której zapisuje się nakazy, tylko sumę mk. 1.300.000.000.— czyli, gdzie się ta reszta sumy podziła, niewiadomo: została ona prawdopodobnie przez niego przywłaszczona. Wobec tego został zawiadomiony Urząd Śledczy w Łodzi. Następnie z powodu tego, że wina spada i na kierownika Urzędu Sekwestracyjnego, został on na dzisiejszem posiedzeniu Prezydium zawieszony z czynnościach, a sprawa oddana do Komisji Dyscyplinarnej. Sprawa jest w toku śledztwa i po wyniku w razie potrzeby będzie zakomunikowana Radzie Miejskiej.

2. a) r. Zuberta; W jaki sposób Magistrat ściągnie od Okręgowej Komisji Związków Zawodowych, mieszczącej się w lokalu przy ul. Dzielnej 50, należną kwotę za skradziony motor elektryczny.

b) oświadczenie przewodniczącego, że Magistrat udzieli odpowiedzi na najbliższem posiedzeniu Rady Miejskiej.

3. a) r. Machera. Na plenum Rady Miejskiej w dniu 20 marca 1924 r. Rada usłyszała z ust p. ławnika Folkierskiego, że roboty brukarskie rozpoczną się w najbliższych dniach. Jednak, pomimo ustalenia się pogody, żadnych poczynań w tym kierunku nie widać. Prosimy o wyjaśnienie.

b) odpowiedź ławn. Folkierskiego w imieniu Magistratu, że miał już kilka zapytań w tej sprawie i wówczas odpowiadał, że jest pora za wczesna, żeby rozpocząć te roboty, gdyż ziemia jeszcze nie podeschła i jak się rozbieże bruk, podłoże jest mokre. Ławn. Folkierski zaznacza, że transporty kostki granitowej i brukowca ciągle nadchodzą i koło Wielkanocy roboty rozpoczną się w całej pełni.

c) oświadczenie r. Machera, że odpowiedź uważa za niewystarczającą, wobec czego zgłasza w tej mierze wnioszek.

d) oświadczenie przewodniczącego w tej sprawie, że wniosek r. Machera będzie potraktowany w trybie regulaminowym.

4. a) r. Holenderskiego. W prasie miejskiej ukazała się wzmianka, że lokal, który był przeznaczony przy kinie oświatowym na czytelnię, został zajęty przez p. Wojtyńskiego. R. Holenderski zapytuje Magistrat, czy odpowiada to rzeczywistości, a jeżeli tak, co Magistrat zamierza uczynić, aby pomieszczenie to było oddane na cz, telnie dla robotników.

b) oświadczenie przewodniczącego, że Magistrat udzieli odpowiedzi na najbliższem posiedzeniu Rady Miejskiej.

5. a) r. Minberga. Czem się tłumaczy nieogłędność Magistratu, która czasem pozbawia R. M. jej praw, mianowicie Izba Skarbowa zwróciła się w dniu 21 stycznia 1924 r. do Wydziału Podatkowego z wezwaniem do przedstawienia listy kandydatów do Komisji Szacunkowych na powiat łódzki z terminem przedstawienia tej listy do dnia 1 lutego. Wydział Podatkowy przesłał tę sprawę Magistratowi dnia 20 lutego, czyli już 20 dni po upływie terminu, Magistrat zaś do Rady Miejskiej w dniu 29-ym. Sprawa ta była wielokrotnie na porządku dziennym, aż jako nieaktualna, spadła z porządku dziennego, bo Izba Skarbowa sama zamianowała członków. R. Minberg zapytuje Magistrat, czem się tłumaczy ta nieogłędność, czy Rada Miejska powinna ponosić wpływające z tego tytułu konsekwencje i czy Magistrat zamierza poczynić kroki, celem przywrócenia terminu dla Rady Miejskiej.

b) odpowiedź ławn. Kulamowicza w imieniu Magistratu: W sprawie powyższej zwracał się do Wydziału Podatkowego Urząd Skarbowy dla opłat skarbowych na powiat łódzki i to dopiero w końcu stycznia i Wydział Podatkowy nie mógł wcześniej zgłosić tej sprawy, a po drugie Urząd Skarbowy, nim zwrócił się do Wydziału Podatkowego, zarządził wybory w Zgierz i Konstantynowie, żeby tamtejsze Rady Miejskie uskuteczniły wybory. Jednakże nasuwa się wątpliwość, czy ta rzecz będzie zgodna z ustawą, albowiem ustawa o podatku dochodowym przewiduje, że Rada Miejska wybiera członków do Komisji Szacunkowych dla okręgu w granicach danego miasta i dla Łodzi otrzyma się taki paradoks, że Urząd Skarbowy dla Łodzi rezyduje w Łodzi i urzęduje w Łodzi, ale kompetencje ma na powiat łódzki. I otrzymuje się taką śmieszna rzecz, że Rada Miejska m. Łodzi wybiera członków, którzy będą zasiadali w Komisji, działającej na powiat łódzki, t. j. niezających stanu majątkowego podatników powiatu łódzkiego. Wobec tego Izba doszła do wniosku, że tego wyboru nie należy przeprowadzić. I wogóle załatwienie wyboru tych członków wynikało nie z opóźnienia wyboru przez Radę Miejską, ale wskutek zmiany poglądu na odpowiedni artykuł przez Izbę Skarbową.

6. Odpowiedź prez. Cynarskiego w imieniu Magistratu na zapytanie r. Rodego, zgło-

szone na posiedzeniu Rady Miejskiej w dn. 20 marca r. b.—p. 1-a; że niezwłocznie po otrzymaniu z Rady Miejskiej niniejszego zapytania, zwrócił się osobiście do Komisarjatu Rządu z prośbą, żeby jaknajprędzej odpowiednie zarządzenia wydano, celem zaprzestania zwalania nieczystości i śniegu, jeżeli dotąd tego nie uczyniono. Na co Komisarjat Rządu odpowiedział, że zostały już wydane odpowiednie zarządzenia i więcej nieczystości zwalane nie będą.

7. Odpowiedź ławn. Joela w imieniu Magistratu na zapytanie r. Arcta zgłoszone na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 20 marca r. b.—p. 2-a, że w Radogoszczu są 2 baraki dla otwartej gruźlicy, w których pomieścić się może do 80-ciu chorych kobiet, dla mężczyzn zaś 40-ci łóżek w szpitalu św. Aleksandra. Wiedząc o tem, że ilość ta nie wystarcza, Wydział Zdrowotności w tych dniach wystąpił z wnioskiem do Magistratu o utworzenie 3-go baraku w Radogoszczu. Ławn. Joel wyraża nadzieję, że Magistrat do wniosku się przychyli.

8. a) Interpelacja Koła Narodowego w sprawie funduszu Komitetu Budowy Teatru Miejskiego.

b) oświadczenia przewodniczącego, że sprawa powyższa potraktowana będzie zgodnie z Regulaminem.

2. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: Z. Bechnera, A. Czernika, T. Bialera, dr. St. Kocińskiego, dr. A. Margolis, dr. J. Rosenblatt, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

3. Komunikat Koła Narodowego w sprawie desygnowania do Komisji Skarbowo-Budżetowej r. Stanisława Bartczaka (na miejsce r. Mazurowskiego).

4. Komunikat Magistratu, że Komisja Teatralna na posiedzeniu w dniu 19 lutego 1924 roku postanowiła dokooptować do swego grona p. prezydenta M. Cynarskiego.

5. Pismo Instytutu Popierania Polskiej Twórczości Naukowej — Kasy im. Mianowskiego do Prezesa Rady Miejskiej, treści następującej.

„Na ręce Pańskie składamy w imieniu Komitetu Kasy Mianowskiego serdeczne podziękowanie Radzie Miejskiej m. Łodzi za okazanie naszej instytucji tak wydatnej pomocy przez udzielenie nam subwencji na rok bieżący w sumie jednego miljarda marek.

Po otrzymaniu powyższej kwoty pekwitowanie przesłaliśmy natychmiast.

Gdyby przykład Panów tak wysokiego zrozumienia i odczucia potrzeb nauki własnej znalazł naśladowców we wszystkich miastach Rzplitej, można było być spokojnym o los nauki i jej rozkwit i o byt pracowników naukowych, znajdujących się obecnie w katastrofalnych wprost warunkach materialnych.”

6. Uchwały Magistratu.

№ 331 z dnia 4 marca 1924 roku treści następującej:

„Zgodnie z wnioskiem Prezydium Magistratu № 363 z dnia 21 lutego 1924 roku uchwalono:

1. przekształcić z dniem 1 marca 1924 r. istniejące przy Wydziale Oświaty i Kultury Biuro Komitetu Budowy Szkół Powszechnych na Biuro Budowy Gmachów Miejskich oraz uznać je za samodzielną jednostkę administracyjną Magistratu m. Łodzi, oznaczoną numerem porządkowym V-c;

2. przyjąć do wiadomości, iż zadaniem Biura Budowy Gmachów Miejskich będzie prowadzenie prac, związanych z wnoszeniem budynków miejskich o charakterze reprezentacyjnym, szkolnym, użyteczności publicznej i tp.; wnoszenie budynków miejskich o charakterze wybitnie gospodarczym, jak również drobne przeróbki i konserwacja budynków miejskich będą należały nadal do kompetencji Oddziału Budownictwa;

3. powierzyć kierownictwo Biura Budowy Gmachów Miejskich Naczelnemu Architektowi Miejskiemu (urzędnik miejski I kategorii), zależnemu bezpośrednio od ławnika-przewodniczącego Wydziału. Do pomocy Naczelnemu Architektowi Miejskiemu oddany będzie technik-sekretarz Biura Budowy Gmachów Miejskich (urzędnik miejski V kategorii); prawa i obowiązki Naczelnego Architekta Miejskiego i technika-sekretarza Biura Budowy Gmachów Miejskich określi specjalna uchwała Prezydium Magistratu;

4. powołać do życia przy Biurze Budowy Gmachów Miejskich Komisję Fachowo-Wykonawczą; w skład tej Komisji wejść:

1) ławnik-przewodniczący Wydziału Budownictwa.

2) wice-prezydent miasta — przewodniczący Wydziału Finansowo-Obrachunkowego,

3) ławnik-przewodniczący tego Wydziału, dla którego wznieszona jest dana budowla,

4) naczelnik tegoż Wydziału,

5) przedstawiciel Okręgowej Dyrekcji Robot Publicznych Województwa Łódzkiego,

6) naczelnym inżynier miejski,

7) naczelnym architektem miejskim,

8) technikiem-sekretarzem Biura Budowy Gmachów Miejskich;

5. przesłać odpis niniejszej uchwały Radzie Miejskiej do wiadomości."

№ 888 z dnia 21 marca 1924 r. w sprawie podwyższenia wysokości mnożnika, regulującego pobory pracowników Zarządu m. Łodzi, na m kwiecień 1924 roku o 1,07%, t. j. z 13.374.030 do 13.517.132 punktów.

7. Okólniki Urzędu Wojewódzkiego w sprawie:

1. opieki społecznej,

2. lustracji przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w okręgu Łódzkiej Izby Skarbowej,

3. badania ustroju samorządu ziemskiego i miejskiego,

4. podawania niewłaściwych cen paszy przez urzędy gminne i Magistraty,

5. przyjmowania 10% pożyczki kolejowej jako kaucji i wadłów,

6. wprowadzenia podatku od lokali w gminach miejskich,

7. ściągania składek dla gmin wyznania żydowskiego.

Uchwalono:

I. W sprawie wyboru kandydatów na członków Komisji Szacunkowych do spraw podatku majątkowego (zgodnie z art. 13 Ustawy z dnia 11-go sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym):

Zatwierdzić następującą listę:

Dla I Urzędu Skarbowego: 1. Bielski A., 2. Bruździński Bolesław, 3. Biederman Robert, 4. Baum L., 5. Franc Stanisław, 6. Frydrych Aleksander, 7. Guterman L., 8. Giske D. M., 9. Holcgreber Anastazy, 10. Klinowski Michał, 11. Hoffman Ruwin, 12. Kuzitowicz Stanisław, 13. Lipiński Aleksander, 14. Lipiński Antoni, 15. Łuba Stefan, 16. Majewski Henryk, 17. Nirenberg A. H., 18. Paluszkiewicz W., 19. Pohl Reinhold, 20. Pakuła I. M., 21. Piotrowski Adam, 22. Rytelowski Piotr, 23. Rozenberg L., 24. Szulc Emil, 25. Suwalski Antoni, 26. Taubwurcel Wacław, 27. Tomaszowski Kazimierz, 28. Urbański Aleksander, 29. Zakrzewski Franciszek, 30. Zand Maurycy.

Dla II Urzędu Skarbowego: 1. Bieliński Stanisław, 2. Borkowski Karol, 3. Behnke Robert, 4. Brzozowski Kazimierz dr., 5. Baumgart S. A., 6. Bogdański Edmund, 7. Fröhlich Salo, 8. Glugla Franciszek, 9. Gomulak Mateusz, 10. Heine Reinhold, 11. Herbst Wilhelm, 12. Hamburgski Emanuel, 12. Jurkowski Stanisław, 14. Jaranowski Franciszek, 15. Knoch Gustaw, 16. Kozłowski Aleksander, 17. Kotkowski Bolesław, 18. Kratsch Edward, 19. Królewski Artur, 20. Konarzewski Władysław, 21. Krasucki Mendel, 22. Makówka Antoni, 23. Restel Adolf, 24. Sokolowski Jan, 25. Sochaczewski Herman, 26. Światłowski 27. Wolski Kazimierz, 28. Wojciechowski Czesław, 29. Wojdylawski Mojżesz, 30. Zybenberg P.

Dla III Urzędu Skarbowego: 1. Bartczak Stanisław, 2. Berman Adolf, 3. Beté, 4. Gryglewicz Teofil, 5. Goldfeder W., 6. Grynberg, 7. Kościelniak Władysław, 8. Kołaczkowski Leon, 9. Karoff Oswald, 10. Kleiber Paweł, 11. Landau Szyja, 12. Lubotynowicz inż., 13. Macher Edward, 14. Mizeracki Piotr, 15. Młotkiewicz Szym, 16. Mincberg Szyja, 17. Nowacki Feliks, 18. Pfeiffer Ryszard, 19. Pogonowski Józef, 20. Płockier S. 21. Spodenkiewicz Antoni, 22. Perła I. M., 23. Suwalski Józef, 24. Turski Franciszek, 25. Tempelhof Ludwik, 26. Weigt Edward, 27. Włodarski Józef, 28. Wyrwich Alfred, 29. Widawski Bolesław, 30. Żukowski Edmund.

Wyboru dokonano przez akklamację na zasadzie listy kompromisowej, przedstawionej przez Konwent Senjorów.

II. W sprawie protestu przeciwko wniesionemu do Sejmu wnioskowi o zniesienie ograniczeń na zboże:

Po przyjęciu do wiadomości pisma Zarządu Związku Miast Polskich w Warszawie № 862 z dnia 21 marca 1923 roku oraz wniosku Magistratu № 417 z dnia 26 marca 1924 r. Rada Miejska postanawia:

1. zaprotestować przeciwko wniesieniu do Sejmu wniosku o zniesienie ograniczeń wywozowych na zboże oraz o otoczenie opieką państwową rolnictwa, co zmierza do wprowadzenia cła na import zboża zagranicznego, gdyż uchwalenie przez Sejm tego rodzaju wniosku spowodowałoby wzrost drożyzny na artykuły pierwszej potrzeby i godziłoby w żywotne interesy ludności miast;

2. przesłać odpisy tej uchwały Panu Marszałkowi Sejmu i Panu Prezesowi Rady Ministrów;

3. wezwąć Magistrat do wykonania tej uchwały.

Uchwałę powzięto jednomyślnie.

III. W sprawie pomocy dla bezrobotnych w m. Łodzi;

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 391 z dnia 21 marca 1924 roku, postanawia:

1. przyznać Magistratowi dalszy kredyt w kwocie mk. 65 miliardów na prowadzenie akcji pomocy dla bezrobotnych w m. Łodzi w miesiącu kwietniu 1924 roku z tem, iż z sumy tej mk. 25.000.000.000.— otrzyma Wydział Opieki Społecznej na zwiększenie ilości obiadów, wydawanych bezpłatnie w tanich kuchniach miejskich, zaś mk. 40.000.000.000.— Wydział Gospodarczy i Budownictwa na prowadzenie robót publicznych (kopanie stawu w parku miejskim im. ks. J. Poniatowskiego i regulację rzeki Jasienia).

2. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IV. W sprawie oddania Oddziałowi Łódzkiemu Polskiego Czerwonego Krzyża jednego z placów miejskich pod budowę szpitala dla gruźliczych;

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 408 z dnia 26 marca 1924 roku, postanawia:

1. oddać bezpłatnie Oddziałowi Łódzkiemu Polskiego Czerwonego Krzyża pod budowę gmachu szpitala dla gruźliczych 8 morgi gruntu z placu miejskiego, położonego przy ul.

Krzemieńskiej obok terenu, przeznaczanego pod budowę gmachu szpitala wojskowego, z warunkiem rozpoczęcia budowy w roku bieżącym i ukończenia w ciągu 5-ciu lat, oraz z zastrzeżeniem, iż do wycinania drzew, rosnących na oddanym przez miasto terenie, Polski Czerwony Krzyż może przystąpić dopiero po uprzednim porozumieniu się z Magistratem i że wycięte drzewa stanowią będą własność miasta;

2. przejąć do wiadomości oświadczenie delegatów Polskiego Czerwonego Krzyża w osobach Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia, dr. Skalskiego, i mec. Biłyka, że Polski Czerwony Krzyż zrzeka się na rzecz miasta wszelkich praw swoich do placu przy ul. Pańskiej № 118:

3. Wezwać Magistrat do wykonania postanowienia, zawartego w punkcie 1-ym niniejszej uchwały.

(W głosowaniu brało udział 76 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednomyślnie.)

V. W sprawie nabycia przez Gminę Miejską 8 mórg granta z majątku Chojny (uzupełnienie powziętych w tej mierze uchwał w związku z wnioskiem Magistratu № 342 z dn. 7 lili. 24 r.):

Rada Miejska, w myśl wniosku Magistratu № 342 z dnia 7 marca 1924 roku, ściśle określając przedmiot kupna, co do którego zapadła jej uchwała № VII z dnia 7 lutego 1924 r., i osoby obecnych właścicieli nabywanego gruntu, pierwotną swą uchwałę uzupełnia w ten sposób:

1. że przedmiot kupna na rzecz Gminy Miejskiej Łódź stanowi 8 mórg gruntu z majątku Chojny A. B, № 1 w powiecie łódzkim, będącego obecnie własnością Ottona Cymermana i Zofji Pauliny Hoffackerowej i

2. że przewidziane w punkcie 2-im pierwotnej uchwały z dnia 7 lutego 1924 roku zezwolenie na dalszą parcelację dotyczy gruntów z tegoż majątku majątku Chojny A. B. № 1, stanowiących własność tych samych Cymermana i Hoffackerowej, a objętych parcelacją podług planu

parcelacyjnego z roku 1896, sporządzonego przez geometrę Kułakowskiego.

8. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

(W głosowaniu brało udział 76 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie.)

VI. W sprawie podwyższenia wysokości opłat za świadczenia Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 346 z dnia 7 marca 1924 roku, postanawia:

1. ustalić, poczynając od dnia 15 marca 1924 roku w następujący sposób wysokość opłat za świadczenia Urzędu Rozjemczego dla spraw najmu:

a) wpis główny od określonego powództwa 3%.

b) wpis główny od nieokreślonego powództwa od mk. 1.000.000.— do mk. 10.000.000.—

c) od każdego podania do mk. 200.000.—

d) od każdego wezwania do mk. 600.000.—

e) za zaświadczenia i odpisy rozstrzygnięć mk. 1.000.000.—

2. podwyższyć w związku z tem w Zamierzeniach Skarbowych Zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1924 we wpływach działu X tytułu II pozycję 1 ze złp. 910 do złp. 27,300.—

8. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie podwyższenia opłat za świadczenia Biura Ksiąg Stałej Ludności:

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 407 z dnia 26 marca 1924 roku, postanawia:

1. ustalić z d. 4 kwietnia 1924 r. wysokość opłat za świadczenia Biura Ksiąg Stałej Ludności w następujący sposób:

a) od wszelkich wnoszonych do Biura podań fr. zł. 2,11

b) za wszelkiego rodzaju zaświadczenia wydawane przez Biuro fr. zł. 2,11

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VIII. W sprawie statutu o podatku na rzecz kasy m. Łodzi za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, noclegowych i gospodach dla przyjezdnych:

1. rozesłanie statutu uznać za pierwsze czytanie,

2. Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 319 z dnia 29 lutego 1924 roku, zatwierdza w drugim i trzecim czytaniu.

S T A T U T

o podatku na rzecz m. Łodzi za wynajem mieszkań w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, noclegowych i gospodach dla przyjezdnych.

§ 1. Osoby zamieszkujące w hotelach, pensjonatach, pokojach umeblowanych, pokojach noclegowych i gospodach dla przyjezdnych, obowiązane są opłacać podatek na rzecz kasy miejskiej m. Łodzi.

Wolne są od podatku są te domy noclegowe i gospody, utrzymywane przez instytucje społeczne, które uzyskają zwolnienie od Magistratu — Wydziału Podatkowego.

§ 2. Podatek oblicza się w wysokości 25% od sumy należności za wynajem mieszkania wraz z meblami, usługą, pościelą, oświetleniem i opalem.

§ 3. Od podatku są wolni:

a) wojskowi i posłowie do Sejmu i Senatu,

b) urzędnicy państwowi i komunalni, stale urzędujący w Łodzi lub delegowani czasowo przez władze w interesach służbowych,

c) młodzież, uczęszczająca do zakładów naukowych w Łodzi,

d) osoby, którym przysługuje zwolnienie od danin i opłat publicznych na podstawie prawa narodów lub na zasadzie specjalnych umów państwowych.

Osoby, zainteresowane w zwolnieniu ich od podatku za wynajem

mieszkania w wymienionych w § 1 lokalach, z wyjątkiem posłów do Sejmu i Senatu i osób, wymienionych w p. d niniejszego paragrafu, obowiązane są w ciągu 2-ch dni od chwili zajęcia mieszkania, przedstawić osobie, wypuszczającej w najem lokal, odpowiednie poświadczenie Magistratu — Wydziału Podatkowego, w przeciwnym razie tracą prawo do ulgi.

§ 4. Ze wpływ odpowiada osoba, wypuszczająca lokal w najem, która powinna zainkasować go w całkowitej należnej wysokości przy poborze opłaty komornianej.

§ 5. Administratorzy hoteli, pensjonatów, pokoi umeblowanych, noclegowych, i osoby wypuszczające w najem, albo ich zastępcy, obowiązani są do udzielania Magistratowi niezbędnych informacji.

Celem kontroli przysługuje Magistratowi prawo żądania przedstawienia sobie ksiąg meldunkowych lub rachunkowych oraz wszelkich innych dowodów, jak również delegowania urzędnika na miejsce dla wywiadu i zebrania ścisłych danych.

Oprócz tego Magistratowi przysługuje prawo ustalenia szematów ksiąg rachunkowych i wymagania stosowania się do nich tam, gdzie rachunkowość nie jest prowadzona, lub też, gdzie z innych względów uzna za wskazane.

§ 6. Osoby, odpowiedzialne za pobór podatku, powinny wpłacać go do Kasy Miejskiej przy odpowiednim wykazie 2 razy w miesiącu, nie później jednak niż 5-go i 20-go każdego miesiąca.

§ 7. Podatek, nieuiszczony w terminie, uważany będzie za zaległość, do której doliczona będą odsetki za zwłokę, zgodnie z art. 10 Ustawy z dnia 6 grudnia 1923 roku (Dz. U. R. P. № 127/23 poz. 1044) oraz koszty egzekucyjne w myśl art. 56 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku, o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, według przepisów, zawartych w ustawie z dnia 9 marca 1923 roku o karach za zwłokę oraz

o kosztach egzekucyjnych (Dz. U. R. P. № 31/23 poz. 189).

§ 8. Przeciwko wymiarowi podatku przysługuje płatnikowi w myśl art. 48 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku, prawo wniesienia odwołania w ciągu dni 14-tu, licząc od dnia następnego po darczeniu nakazu płatniczego, do Województwa Łódzkiego za pośrednictwem Magistratu.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje obowiązku uiszczenia należności podatkowej we właściwym terminie.

§ 9. Wykroczenia przeciw przepisom niniejszego statutu podlegają karom, przewidzianym w art. 62 do 67 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 roku (Dz. U. R. P. № 94/23 poz. 747).

§ 10. Do zaległego podatku i kary oraz kosztów egzekucyjnych ma zastosowanie ustawa z dnia 6 grudnia 1923 roku o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin, niektórych innych dochodów publicznych oraz kredytów (Dz. U. R. P. № 127/23, poz. 1044) i rozporządzenia do teje ustawy z dnia 26 stycznia 1924 roku (Dz. U. R. P. № 14/24, poz. 134).

§ 11. Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia go w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego, a jednocześnie traci moc obowiązującą dotychczasowy statut o powyższym podatku z dnia 26 lipca 1921 roku.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie).

IX. W sprawie statutu o podatku miejskim od publicznych zabaw, rozrywek i widowisk, pobieranych na rzecz kasy m. Łodzi:

1. rozesłanie projektu statutu uznać za pierwsze czytanie,

2. po przyjęciu do wiadomości referatu sprawozdawcy K sji Skarbowo-Budżetowej oraz przeprowadzeniu wyczerpującej dyskusji, wobec zgłoszenia przez poszczególnych członków R. M. wniosków odrębnych, — odczytać drugie i trzecie czytanie do najbliższego posiedzenia Rady, przekazując zgłoszone wnioski

Komisji Skarbowo-Budżetowej i Magistratowi celem uzgodnienia stanowiska.

X. W sprawie odpowiedzi Magistrata na interpelację frakcji Chrześcijańskiej Demokracji o nadmiernem obciążeniu budżetu miejskiego wydatkami personalnymi:

a) po wysłuchaniu odpowiedzi wiceprezydenta Groszkowskiego w imieniu Magistratu oraz przeprowadzeniu dyskusji, — przyjąć odpowiedź Magistratu do wiadomości, uznając ją za wystarczającą.

b) wniosek r. Nowackiego w przedmiocie przesłania Komisji do Spraw Ogólnych interpelacji powyższej łącznie ze zgłoszonym w swoim czasie wnioskiem Koła Narodowego o utworzeniu Komisji Oszczędnościowej, — przekazać w trybie zwykłym do regulaminowego traktowania.

XI. W sprawie ustalenia godzin otwierania i zamykania sklepów i zakładów w m. Łodzi:

Zważywszy iż:

1. sprawa otwierania i zamykania sklepów i zakładów w m. Łodzi została uregulowana uchwałą Rady Miejskiej № B. XIII-a z dnia 20 czerwca 1922 roku zgodnie z obowiązującymi przepisami o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz w porozumieniu ze stronami zainteresowanymi, przyczem uchwała powyższa została przesłana Okręgowemu Inspektorowi Pracy, w myśl właściwych rozporządzeń ministerjalnych.

2. Magistrat nie podał motywów, jakie skłoniły go do opracowania zmian dotychczas obowiązującej uchwały, —

Rada Miejska, nie widząc potrzeby wprowadzenia zmian, postanawia przejść nad sprawą, wzgl. wnioskiem Magistrata № 307 z dnia 26 lutego 1924 r. do porządku dziennego.

XII. W sprawie zezwolenia w drodze wyjątku w roku 1924 na budowę nowych, wzgl. nadbudowę istniejących domów frontowych, których projektowana wysokość

przekracza szerokość alicy, przy której są one położone:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 359 z dnia 11 marca 1924 roku, postanawia:

1. zezwolić w drodze wyjątku w roku 1924 na budowę nowych wzgl. nadbudowę istniejących domów frontowych, których projektowana wysokość przekracza szerokość alicy, przy której są one położone, z tem, że wysokość domu nie może przekraczać półtora raza wziętej szerokości alicy, oraz że wzniesione domy, wzgl. nadbudowana część tychże przeznaczona zostanie całkowicie na cele mieszkalne;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

XIII. W sprawie przejęcia w drodze darowizny od Tow. Muzeum Nauki i Sztuki na własność gminy miejskiej Łódź całego pozostałego po likwidacji tegoż towarzystwa majątku:

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 881 z dnia 18 marca 1924 roku, postanawia:

1. przyjąć w drodze darowizny od Towarzystwa Muzeum Nauki i Sztuki na własność gminy miejskiej Łódź cały pozostały po likwidacji tegoż towarzystwa majątek wraz z wszelkimi aktywami i pasywami, na warunkach, wskazanych w uchwale b. Komisji Kulturalno — Oświatowej przy Wydziale Oświaty i Kultury № 1 z dnia 10 lutego 1922 roku oraz w protokołach likwidacyjnych ogólnych zebrań członków Towarzystwa Muzeum Nauki i Sztuki z dn. 10 i 19 grudnia 1922 roku.

2. Wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 76 członków R. M.

Uchwałę powzięto jednomyślnie.

XIV. W sprawie przejęcia na rzecz gminy miejskiej Łódź od Tow. Doraźnej Pomocy Lekarskiej darowizny w postaci nieruchomości i ruchomości rzeczonoego towarzystwa:

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu № 380 z dnia 18 marca 1924 roku, postanawia.

1. zgodnie z uchwałą Towarzystwa Doraźnej Pomocy Lekarskiej w Łodzi z dnia 20 czerwca 1922 roku, wyrażoną w akcie № 8059 sporządzonym tegoż dnia przez notariusza Chrzanowskiego w Łodzi, przyjmując na rzecz gminy miejskiej Łódź od tegoż Towarzystwa darowiznę a) nieruchomości, położonej w Łodzi przy ul. Gdańskiej pod № hip. 803 b rejestru hip. № 1677, b) wszystkich legatów, a między innymi legatu rb. 1.000.—, zabezpieczonego na hipotecę nieruchomości № 64 i (rep. № 1042-A), oraz c) ruchomości z wszelkimi aktywami i pasywami rzeczonoego towarzystwa, a to w celu dalszego prowadzenia tej instytucji, mającej za zadanie udzielanie pomocy lekarskiej w nagłych nieszczęśliwych wypadkach w obrębie gminy miejskiej Łódź,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

W głosowaniu brało udział 76 członków R. M. Uchwałę powzięto jednomyślnie.

Z powodu zdekompilowania sali przewodniczący o godz. 11 min. 30 w nocy posiedzenie zamknął.

Przewodniczący:

(—) dr. W. Garliński.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Obwieszczenia i Okólniki.

Obwieszczenie.

Magistrat m. Łodzi niniejszem podaje do publicznej wiadomości, że na zasadzie art. 27 Ust. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych z dnia 11 sierpnia 1923 r. i zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 3 kwietnia 1924 r. — opłaty w Biurze Ksiąg Stałej Ludności wynoszą: od każdego podania Mk. 3.800.000.— za zaświadczenie wzgl.

wyciąg . . . . . 3.800.000.—

Łódź, dn. 7. IV. 1924 r.

Magistrat m. Łodzi

Prezydent (—) M. Cynarski.

Kronika miejska.

— **Praca dla bezrobotnych.** Według sprawozdania Wydziału Gospodarczego, w ciągu m. marca Magistrat zatrudnił 4.125 bezrobotnych. Bezrobotni byli zatrudnieni przy oczyszczaniu ulic ze śniegu oraz przy robotach ziemnych, t. j. kopaniu stawów w parku ks. Józefa Poniatowskiego i „Łródlika”. Poza tem rozpoczęto siłami temi roboty niwelacyjne w Miejskim Zakładzie Hodowlanym przy ul. Brzezińskiej № 57-a.

— **O sanitarny stan miasta.** Ze względu na olbrzymie samy, jakie miasto łoży na wywóz nieczystości z posesyj miejskich, szpitali i szkół, delegacja Wydziału Gospodarczego, wzorując się w tym względzie na państwach zachodnich, — achwiliła zakupić 2 beczki samochodowe z motorkami.

Jednocześnie akceptując opracowany przez Wydział Statat o opłatach za oczyszczanie placów, jezdnii i chodników przez tabor miejski, delegacja Wydziału Gospodarczego achwiliła podjąć walkę z antysanitarnym stanem miasta. Ze względów jednak technicznych czynności w tym kierunku ograniczają się narazie do oczyszczania ulic, posiadających bruki gładkie.

— **Zniżka taryfy rzeźni miejskiej.** W związku ze zniżką cen węgla, robocizny oraz zwiększeniem się frekwencji, Magistrat postanowił — w myśl wniosku Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich — obniżyć taryfę opłat, pobieranych w rzeźni miejskiej, o 20 proc. Ta wydatna zniżka opłat w rzeźni powinna wyrzucić swój wpływ na kształtowanie się cen mięsa.

— **Zniżenie ceny gazu.** W myśl wniosku Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich — Magistrat postanowił obniżyć ceny gazu, produkowanego

w gazowni miejskiej, w sposób następujący:

a) za gaz do oświetlenia i ogrzewania Marek 20,500,000.— za 1000 st. sześć.

b) za gaz do silników Marek 17,400,000.— za 1000 st. sześć.

c) za gaz w instytucjach miejskich i do oświetlania ulic Marek 13,700,000.— za 1000 st. sześć.

Nowa taryfa obowiązuje od 1 marca r. b.

— **Prace wstępne przy kanalizacji.** Zgodnie z wnioskiem Oddziału Kanalizacji — Magistrat postanowił rozpocząć wstępne badania hydrogeologiczne terenów na północ od Łodzi, w szczególności zaś doliny rzeki Bzury. W tym celu Magistrat zwrócił się do prof. uniwersyteckiego warszawskiego, dr. J. Lewińskiego z propozycją przyjazdu do Łodzi w celu obejrzenia wspomnianych terenów i zaopiniowania, czy nadają się one do zasilania wodociągów miejskich.

Należy podkreślić, że wyniki badań prof. Lewińskiego będą miały doniosłe znaczenie dla dalszego biegu prac kanalizacyjnych — wodociągowych, gdyż dolina Bzury jest od Łodzi znacznie mniej odległa niż Tomaszów (Pilica), i w razie możliwości wyzyskania wód Bzury, możnaby osiągnąć znaczne oszczędności przy budowie wodociągów miejskich.

— **Sanatorium dla dzieci w Chojnach.** Zgodnie z wnioskiem Wydziału Zdrowotności Publicznej — na posiedzeniu Magistratu w dn. 1-go b. m. postanowiono otworzyć z dniem 1 maja r. b. na okres 5 miesięcy letnich sanatorium dla dzieci gruźliczych w Chojnach. Na ten czas zaangażowany zostanie lekarz specjalista, który roztoczy opiekę lekarską nad dziećmi, a jednocześnie będzie pomagał lekarzowi, ordynującemu w sanatorium chojeńskim dla dorosłych.

— **Fundusze na budowę teatru.** Według obliczeń Oddziału Obrachun-

kowego, ze składki na budowę Teatru Miejskiego, pobieranej wespół z miejskim podatkiem widowiskowym, wpłynęły następujące sumy:

w grudnia r. 1923 7.323.029.792 Marek

w styczniu r. 1924 23,523,639,804 Marek

w lutym r. 1924 28,392,835,915 Marek

w marcu r. 1924 52,860,694,952
czyli ogółem za pierwszy kwartał r. b. Mk, 104,777,170.671.—

Sumy, które wpłynęły do dn. 1 grudnia r. 1923, zużyte zostały przez Komitet Badowy Teatru na zakup materiałów badawczych, jak cegła, cement i t. p.

— **Z Miejskiego Żeńskiego Seminarjum Nauczycielskiego.** Egzaminu wstępne na kurs pierwszy Miejskiego Żeńskiego Seminarjum Nauczycielskiego (Zagajnikowa 32) rozpoczną się w pierwszych dniach czerwca.

Od kandydatek wymagane jest ukończenie 7-cią klas szkoły powszechnej lub 4 klas szkoły średniej ogólnokształcącej; ukończenie 14 lat, świadectwa stanu zdrowia oraz sprawności fizycznej, umożliwiającej należyte wykonywanie obowiązków, związanych z zawodem nauczycielskim.

Podania rodziców względnie opiekunów kandydatek o przyjęcie do Seminarjum będzie przyjmować kancelarja szkoły od 10 do 24 maja r. b. włącznie. Do podania powinny być dołączone dokumenty następujące: 1) życiorys napisany własnoręcznie przez kandydatkę; 2) metryka; 3) świadectwo powtórnego szczepienia ospy oraz 4) świadectwo szkolne. Równocześnie ze złożeniem podania powinna być opłaconą takse egzaminacyjną w wysokości 2 złotych polskich.

— **Kary za niedopełnienie obowiązku szkolnego.** W tygodnia od 24 do 29 marca r. b. za nieposyła-

nie dzieci do szkoły ukarani aresztem zostali:

1) Michalska Marja, 6 Sierpnia 94, 1 dzień; 2) Szukalak Stanisław, Smocha 13, 1 dzień; 3) Morawska Teofila, Targowa 34, 1 dzień; 4) Pawlak Stanisław, Dolna 21, 2 dni; 5) Nicwiarowska Apolonja, Cegielniana 28, 1 dzień; 6) Swiderski Antoni, Fryderyka 32, 1 dzień; 7) Swierczyński August, Grabowa 6, 1 dzień; 8) Doliwa Feliks, Senatorska 26, 1 dzień; 9) Stefańska Stanisława, Przędzalniana 95, 2 dni; 10) Borezyńska Jadwiga, Senatorska 16, 1 dzień; 11) Alwinger Helena, Rokicińska 11, 1 dzień; 12) Dynek Józef, Młynarska 54, 2 dni; 13) Cieplacha Karol, Okrzei 20, 2 dni; 14) Pintera Florentyna, Brzezińska 86, 2 dni; 15) Swiderski Bronisław, Łagiewnicka 33, 1 dzień; 16) Błasiak Piotr, Zawiszy 45, 1 dzień.

— **Sprostowanie.** Do protokołu 12 (II sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z d. 27 III 24 r., zamieszczonego w № 15 „Dziennika Zarządu m. Łodzi” z d. 8 bm. wkrały się następujące omyłki:

na str. 8 w uchwale № VII, p. 2, wiersz 8-y powinien brzmieć „.... w godzinach nadetatowych kilka pracowników miejskim”, oraz p. 2 a) „imiona i nazwiska pracowników i”...

Z życia miast polskich.

Wybory do Rady Miejskiej w Żyrardowie.

Dn. 6 b. m. odbyły się wybory do Rady Miejskiej w Żyrardowie. Rezultat wyborów przedstawia się w sposób następujący:

Lista № 1 („Związek proletariatu miast i wsi”) 2207 głosów 7 mandat.

Lista № 8 (Blok chrześcijańsko-narodowy) 1968 głosów 6 mandat.

Lista № 2 (P. P. S.) 1698 głosów 6 mandat.

Lista № 8 (N. P. R.) 1033 głosów 3 mandat.

Listy żydowskie 781 głosów 2 mandat.

Na 12.490 uprawnionych do głosowania wzięło udział w wyborach 8.085 osób, czyli 63 proc.

Zjazd miast małopolskich.

5 b. m. o g. 10 r. rozpoczął w Krakowie obrady Zjazd Miast Małopolskich. W obradach wzięło udział 48 przedstawicieli miast. Obrady zajął prezydent miasta Lwowa, p. Neuman. Zjazd powitał imieniem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych dr. Sikorski, a imieniem Związka Miast, p. Grotowski, zaś imieniem Województwa Krakowskiego p. Wykowski. Na przewodniczącego powołano p. Kostrzewskiego i dr. Grogaleckiego. Dłuższy referat o gminie miejskiej i ordynacji wyborczej do miast wygłosił dr. Przecorski. Sprawa pluralności wywołała żywą dyskusję. Dr. Lenkiewicz z Tarnopola sprzeciwił się proponowanej przez Rząd pluralności ordynacji wyborczej. W czasie dyskusji wielu mówców domagało się, aby prawo wyborcze zmieniono w ten sposób, by czynne prawo wyborcze posiadali obywatele od 25-go, bierne prawo wyborcze od 30-go roku życia. W sprawie tej zjazd powziął rezolucję. W dyskusji zabierało głos wielu mówców.

Prof. Kamaniecki krytykował rządowy projekt o samorządzie.

Wreszcie wice-prezydent p. Wielgus odczytał rezolucję, protestującą przeciwko zamianie Banku Krajowego, oraz innych zakładów kredytowych komunalnych na jedną spółkę akcyjną. Rezolucję jednogłośnie uchwalono.

Po południu w dalszym ciągu prowadzono dyskusję, dr. Lenkiewicz oświadczył, że w sprawie pluralności miasta Wschodniej Małopolski zajmą stanowisko opozycyjne.

Zebrań zakończone uchwaleniem szeregu zmian i poprawek w projekcie rządowym.

Rozbudowa gazowni warszawskiej.

Warszawskie zakłady gazowe w maju r. b. przystępują do budowy

centralnych generatorów, które z jednej strony zadośćuczynią potrzebom zakładów gazowych w chwili obecnej, a równocześnie na przyszłość staną się zaczątkiem rozbudowy gazowni w wielkim stylu.

Jednocześnie wybadowane zostaną dwie benzolownie — jedna na Woli i jedna na al. Ludnej celem produkcji benzolu, odgrywającego doniosłą rolę dla obrony Państwa.

Badowa centralnych generatorów, jak i benzolowni, ukończona zostanie do końca r. b. Zaznaczyć należy, iż koszt budowy nie obciąży finansów miejskich i nie wywoła potrzeby zaciągania pożyczki państwowej, pokryty bowiem zostanie drogą oszczędności, uzyskanych przy produkcji gazu.

Rozwiązanie Rad Miejskich w Katowicach, Tarnowskich Górach i Zorach.

Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu w dn. 21 ub. m. uchwaliła rozwiązać natychmiast rady miejskie w Katowicach, w Tarnowskich Górach i w Zorach. Do czasu wyborów nowych rad miejskich w tych miastach urzędować tam będą rady przyboczne z nominacji. Rada przy-

boczna w Katowicach składać się będzie z 7 członków, natomiast w Tarnowskich Górach i Zorach rady będą miały po 5 członków. Rada wojewódzka natychmiast zamianowała odnośnych członków rad przybocznych w wyżej wymienionych trzech miastach.

Miejski podatek od spadków i darowizn w Warszawie.

Korzystając z uprawnień, jakie daje ustawa o zasileniu finansów komunalnych, Magistrat m. Warszawy opracował statut samoistnego na rzecz miasta podatku od przedmiotów spadków i darowizn, położonych na obszarze m. st. Warszawy. Podatek ten wynosi 10 proc. kwoty państwowego podatku od spadków i darowizn. Podatkowi podlega będący przedmiotem spadku (ew. darowizny) majątek nieruchomości, bez względu na to, czy spadkobierca mieszka czy też nie mieszka na obszarze Warszawy. Majątek ruchomy podlega podatkowi wówczas, gdy spadkobierca mieszka w Warszawie, w przeciwnym zaś razie — jedynie wówczas, gdy władza skarbową wymierzy państwowy podatek od spadku.

OBWIESZCZENIE.

Oddział Zabudowy Miasta Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi opracował plany regulacyjne ulic: Pańskiej, Rzgowskiej, Pomorskiej, Zagajnikowej, Zielonej, Miljonowej, Narutowicza, Kilińskiego, Targowej, Wólczańskiej, Rokicińskiej, Głównej, Anny, Alei Kościuszki. Plany te zostały tymczasowo zatwierdzone przez Ministerstwo Robót Publicznych.

Plany te mogą zainteresowani obywatele oglądać w wyżej wymienionym Oddziale (ul. Narutowicza № 2 — II piętro, oficyna) w środy i soboty od godz. 10 do 12-ej w terminie preluzyjnym 4-ro tygodniowym.

Sprzeciwu należy składać w powyższym terminie na imię Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych Województwa Łódzkiego (ul. Zachodnia № 67) za pośrednictwem Magistratu m. Łodzi

MAGISTRAT m. ŁODZI
Prezydent (—) M. Cynarski

Treść numeru 16-go:

Abiturjenci łódzkich szkół powszechnych w trzyleciu 1921—1923.—

Dział sprawozdawczy:

Protokół 13 posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 3 kwietnia 1924 r.—

Obwieszczenia i okólniki.

Obwieszczenie Magistratu m. Łodzi w sprawie opłat w Biurze Ksiąg Stalej Ludności.—

Kronika miejska.—

Z życia miast polskich.—

Licytacje przymusowe.

Wydział Podatkowy Magistratu m. Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że w dniu 16 kwietnia 1923 roku odbędą się licytacje ruchomości niżej podanych osób za nie wpłacone podatki.— Bornsteina F. Borysza 29 stół i 2 krzesła. Fremola wł. domu przy ul. Cegielnianej 54, tremo. Garfinkla H. Al. I Maja 7, zegar. Lipszyca Owseja Zielona 11, 50 mtr. sybiru. Szora Abrama Al. I Maja 11, Kasa Ogniotrwała, szafa, zegar, samowar, obraz. Szora Markusa Al. I Maja 11, Pianino, kredens, tremo, stół, 8 krzesel. biurko, Szopkiewicza Mendla Al. I Maja 25, tremo. Ciechanowskiego A. Al. I Maja 4, otomana. Abeshausa L. Gdańska 11, 2 krzesła. Blimela I. Konstanytnowska 21, szafa. Rozenmana A. Konstanytnowska 25, 2 walizki. Toppa Ch. Konstanytnowska 28, lustro. Kiedrowskiego St. Konstanytnowska 45, 4 krzesła. Goździka Henocha Zachodnia 23, szafa. Gołuchowskiego I. Szkolna 7, kanapa. Birnbauma J. Szkolna 17, Kasa ogniotrwała. Eisnera A, Zachodnia 21, kredens. Smętkiewicza W. Szkolna 13, szafa i 4 krzesła. Wiznera M. Konstanytnowska 18, kredens. Helmana J. Gdańska 18, kanapa. Landsberga D. Zachodnia 23' szafa. Klatkiewicza F. Gdańska 18, 3 krzesła. Kronenberga B. N. Cegielniana 3-5, 2 kasy ogniotrwałe. Fajgenbauma E. Wólczańska 7, biurko. Józefa Rappoporta, Południowa 44, kredens, otomana, pianino. Przygórskiego Cegielniana 71, pianino, kredens, toaleta, zegar, szafa. Waliszewski Nowolagiewnicka 3, szafa, 2 krzesła. Rybaka D. Piotrkowska 26, 10 sztuk towaru Tenenbauma J. Cegielniana 37, 2 sztuki towaru. Abramowicza J. N. Cegielniana 28, kredens. Zaka Antoniego, Aleksandr. 47, Jasnokowski A. Franciszkańska 29, szafa. Lewandowskiego A. Cegielniana 24, 2 krzesła. Henczela E. Wólczańska 19, krzesło. Litwaka S. Brzezińska 16, 3 kapy. Ordynansa J. Brzezińska 7, kapa pluszowa. Kalisza J. Aleksandryjska 6, lustro. Jaskowiaka B. Aleksandryjska 36, lustro. Krajcera L. Mickiewicza 7, 2 krzesła. Trubowicza F. Ogrodowa 3, 3 mtr. towaru. Mirynca F. Szopena 5, komoda. Eilenberga F. Lipowa 3, 3 krzesła. Fradnesztaba L. Brzezińska 82, biurko, szafa. Hampela M. Krzyżowa 12, kredens. Nalewajczyka W. N. Sikawska 16, Henczel E. Wólczańska 19, kredens. Rozenberga i Kurca Wschodnia 70, paczka przędzy białej. Lemasa D. Gdańska 35, 2 fotele. Chabańskiego Olszera, Aleksandrowska 121, stół. Fajmesera I. Pańska 25, stół. Ostrowieckiego N. Kilińskiego 46, szafa. Krakowskiego Z. Pomorska 69, biurko. prasa.—

Dnia 17 kwietnia r. b. o godz. 9-ej rano: Gliksmana A. Gdańska 31, kredens. Hohenberga M. Gdańska 31a, kredens. Wienera M. Gdańska 35, kredens. Golrubina Z. Zachodnia 41, kredens. Waldmana A. Pańska 11, kredens, lustro. Kubickiego J. Andrzeja 9, 3 szt. mtr. 90 batystu. Klejna B. Piotrkowska 92, zegar. Kredel Olgi, Lipowa 87, serwantka. Szyper E. 28 p. Strz. Kan. 26, 1 paczka osnowy. Kaczmarka L. Zakątna 47, stół i 2 krzesła. Landau B. Piotrkowska 66, otomana. Działowskiego W. D. Piotrkowska 62, lustro. Warchiwkera B. Piotrkowska 59, 2 kapy pluszowe. Wojdysławskiego Sz. Piotrkowska 51, sztuka towaru półwełnianego. Lipszyca Gh. Andrzeja 46, zegar, biblioteka. Goldsztajna L. Wólczańska 41, kredens. Frydrycha H. Podleśna 18, 2 biurka, towar baweł. fabr. Bartniaka J. Radwańska 49, 2 krzesła. Bauera E. Piotrkowska 170, kanapa, stolik, 2 fotele. Szychta Al. Al. Kościuszki 93, kredens pomocnik. Feina I. Piotrkowska 200, kredens i pomocnik. Piszczkowskiego B. Piotrkowska 200, kredens. Nowaka Z. Rokicińska 133, maszyna do szycia. Kuzniaka J. Andrzeja 14, szafa. Szulca T. Piotrkowska 157, otomana. Berlina A. Miłsza 58, 5 paczek przędzy baweł. Muszkata i S. ka Al. Kościuszki 10, 2 stoły. Krona Henocha, Piotrkowska 58, 2 tuziny chustek. Knopfa A. Nowo—Targowa 20, zegar. Luksenburga D. Pomorska 13, obrus. Jastrzębska R. Zielona 49, kapa. Alfreda Michela, Miłsza 36, 2 paczki przędzy.—

Redaktor: Bolesław Dudziński.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi